

**КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ДНІПРОПЕТРОВСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ СПОРТУ»
ДНІПРОПЕТРОВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ»**

Заступниця директора з навчальної роботи
Світлана ПАРХОМЕЦЬ
30 » серпня 20 24 року

**СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА
ОСНОВИ ЕКОНОМІЧНОЇ ТЕОРІЇ ТА ЕКОНОМІКА СПОРТА**

1. Основні характеристики	
Назва освітнього компонента	Основи економічної теорії та економіка спорту
Спеціальність	017 Фізична культура і спорт
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Освітньо-професійна програма	Фізична культура і спорт
Освітньо-професійний ступінь	фаховий молодший бакалавр
Рік підготовки	2
Семестр	IV
Форма навчання	денна
Статус освітнього компонента	обов'язковий, цикл гуманітарної та соціально-економічної підготовки
Обсяг	кредити – 4 загальний обсяг годин – 120 годин аудиторної роботи - 60, з них: лекцій - 24, семінарських занять - 36, годин самостійної роботи - 60, годин консультації – 2,4 год.
Контрольні заходи	семінари, практичні роботи, тестування, модульні контрольні роботи, письмові звіти щодо самостійного вивчення тем, іспит
Мова викладання	українська
Розміщення освітнього компонента	http://www.dfks.com.ua
2. Кадрове забезпечення	
Циклова комісія, що забезпечує викладання	циклова комісія професійної та практичної підготовки
Викладач	Олександр БУДАРІН

Електронна пошта (чи персональний сайт) викладача	-	
3. Мета та предметні результати навчання		
Мета освітнього компонента	Сформувати систему знань, яка надає цілісне уявлення про закони та суттєві зв'язки у реальній економіці	
Компетентності	<p>ЗК1 Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК2 Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свободи людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК3 Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>ЗК4 Здатність до набуття в процесі навчання або професійній діяльності широких спеціалізованих фактологічних та теоретичних знань.</p> <p>ЗК5 Здатність до розуміння (усвідомлення) рівня отриманих в процесі навчання або професійній діяльності знань.</p> <p>ЗК6 Здатність до розуміння предметної області та професійної діяльності.</p> <p>ЗК7 Здатність до розв'язання типових спеціалізованих задач широкого спектра, що передбачає ідентифікацію та використання інформації для прийняття рішень.</p> <p>ЗК8 Здатність до спілкування державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК10 Здатність до планування, зокрема розподіл ресурсів, аналіз, контроль та оцінювання власної роботи та роботи інших осіб.</p> <p>ЗК11 Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел, використання інформаційних та комунікаційних технологій.</p> <p>ЗК13 Здатність до покращення результатів власної навчальної або професійної діяльності і результатів діяльності інших.</p> <p>ЗК17 Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології у практичній діяльності.</p> <p>ЗК19 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p>	
Програмні результати за ОПП	<p>РН 2 Спілкуватися українською та іноземною мовами у професійному середовищі, володіти фаховою термінологією, дотримуватися етики ділового спілкування.</p> <p>РН 4 Обробляти статистичні дані з використанням сучасних інформаційних та комунікаційних технологій.</p> <p>РН 5 Застосовувати академічні знання та практичні навички в організації самостійної роботи та розвитку.</p> <p>РН 23 Використовувати нормативно-правові акти, що регламентують професійну діяльність у галузі фізичної культури і спорту.</p>	
Результати навчання за освітнім компонентом	Знати	<ul style="list-style-type: none"> - сутність економічних законів та процесів; - економічний зміст відносин власності, розподілу, обміну та споживання матеріальних благ в суспільстві, економічних систем, суперечностей господарського розвитку, потреб та інтересів;

		<ul style="list-style-type: none"> - зміст основних категорій, законів та принципів ринкової економіки; - механізм становлення різних форм господарювання, розвитку ринкової інфраструктури, ціноутворення на макро- і мікрорівнях; - суть циклічного розвитку економіки, економічної кризи та шляхів її подолання; - особливості сучасного стану вітчизняної економіки, реформування відносин власності; - економічні ресурси та проблеми фінансування галузі Фізична культура і спорт; - особливості матеріально-технічної бази, організації та змісту діяльності галузі Фізична культура і спорт.
	Вміги	<ul style="list-style-type: none"> - формувати цілісний погляд на основи економіки як системи знань, науково обґрунтовувати особливості формування і розвитку соціально-економічних явищ в умовах сучасної економіки України; - орієнтуватися в проблемах розвитку підприємництва, ринкових відносин, фінансово-кредитної та банківської систем господарства; - проводити аналіз соціальної спрямованості господарської діяльності держави та підприємств, економічного середовища населення в окремих країнах; - аналізувати з наукових позицій явища і процеси, що відбуваються в економічному житті України і світу; - застосовувати знання економічних теорій та моделей до аналізу сучасної економічної політики; - аналізувати нормативні фінансові документи галузі Фізична культура і спорт.

Структура освітнього компонента		
Тема	Зміст теми	Завдання/ форми контролю
II курс, IV семестр		
Модуль 1. Фундаментальні поняття економіки.		
Тема 1.1. Основи економічної теорії: основні поняття і категорії	Предмет економічної теорії, її мета і функції. Зародження економічної теорії і основні етапи її розвитку. Метод економічного аналізу. Зв'язок економічної теорії з іншими науками. Єдність економічної теорії і господарської практики. Економічна теорія - основа наукової політики. Економічна наука в сучасних умовах.	Семінар (усне індивідуальне опитування) практична робота. виконання конспекту
Тема 1.2. Економічні системи суспільства	Зміст економічної системи. Структурні елементи економічної системи. Суспільне виробництво як основа економічної системи. Продуктивні сили суспільства. Система економічних (виробничих) відносин. Організаційно-економічні та соціально-економічні відносини. Власність та її роль в економічній системі. Економічний зміст і право власності. Суб'єкти та об'єкти власності. Типи, види, форми власності та їх взаємодія. Типи економічних систем. Проблеми економічного вибору в різних економічних системах.	тестування. звіт про самостійне вивчення теми

Модуль 2. Фундаментальні поняття економіки. Основи мікроекономіки		
Тема 2.1. Безмежність потреб та обмеженість ресурсів	Суть економічних потреб. Діалектика взаємозв'язку виробництва і потреб. Класифікація потреб. Економічні потреби й корисність. Суть і класифікація економічних інтересів. Економічні інтереси й економічні суперечності. Безмежність потреб і обмеженість ресурсів — центральна проблема економіки.	Бесіда, складання конспекту
Тема 2.2. Ринкова економіка: суть, функції, структура	Ринок, його сутність і функції. Економічні умови функціонування ринкової економіки. Суб'єкти ринкової економіки. Механізм дії ринку. Попит і пропозиція. Закон попиту. Еластичність попиту. Закон пропозиції. Еластичність пропозиції. Рівновага попиту і пропозиції. Ринкова ціна. Механізм ринкового саморегулювання.	семінар (тестування) практична робота
Тема 2.3. Мікроекономіка: основи аналізу ринкової поведінки	Види ринків. Ринок товарів, ринок капіталів, ринок цінних паперів, ринок праці. Сутність та основні елементи інфраструктури ринку. Сучасні моделі ринкової економіки, особливості формування ринку в Україні.	бесіда
Тема 2.4. Конкуренція та монополія в ринковій економіці	Конкуренція, її сутність та роль в ринковій економіці. Види конкуренції, досконала та недосконала конкуренція. Методи конкурентної боротьби. Сутність та причини виникнення монополізму, організаційні форми монополістичних структур. Негативні наслідки монополізації економіки та антимонопольна політика.	семінар (тестування, усне опитування)
Тема 2.5. Підприємство і підприємство	Сутність підприємництва, його роль у ринковій економіці. Основні риси і якості підприємця. Функції та умови існування підприємства. Організація підприємницької діяльності: суб'єкти, об'єкти, види підприємства. Поняття підприємства (фірми). Умови функціонування підприємства. Види підприємств за формою власності, розміром, сферою і видами діяльності.	семінар (тестування, усне фронтальне опитування) практична робота
Тема 2.6. Управління сучасним підприємством	Головні елементи процесу управління, його основні функції та принципи. Основні види менеджменту, їх сутність. Основні ланки менеджерів. Основні види та принципи маркетингу. Стратегія і тактика маркетингу	семінар (усне фронтальне опитування)
Модуль 3. Основи макроекономіки		
Тема 3.1. Національна економіка та її основні макроекономічні показники	Національна економіка як продукт історичного розвитку: сутність і особливості. Об'єктивні основи формування й розвитку національної економіки України. Валовий внутрішній продукт (ВВП) та валовий національний продукт (ВНП). Методи обчислення ВВП: за доходами та витратами. Номінальний і реальний ВВП. Дефлятор ВВП.	практична робота
Тема 3.2. Макроекономічна нестабільність: цикли та кризи, безробіття, інфляція	Економічні коливання як форма розвитку економіки. Економічний цикл і його фази. Безробіття як наслідок порушення макроекономічної рівноваги. Сутність, причини виникнення та види безробіття. Рівень безробіття. Соціально-економічні наслідки безробіття. Закон Оукена. Регулювання безробіття. Особливості безробіття в Україні. Інфляція як економічний феномен. Вимірювання інфляції. Види інфляції. Причини інфляції. Інфляція	семінар (тестування, усне індивідуальне опитування) практична робота, звіт про самостійне

	попиту та витрат виробництва. Наслідки інфляції. Регулювання інфляції. Крива Філіпса. Інфляція в Україні: її динаміка та методи регулювання.	вивчення теми
Тема 3.3. Доходи і заробітна плата	Сутність доходу, його види, джерела формування та рівні. Розподіл доходів, причини нерівномірності розподілу доходів населення, показники нерівності розподілу доходів.	Бесіда, звіт про самостійне вивчення теми
Тема 3.4. Економічна політика держави	Механізм грошово-кредитного регулювання. Ринок грошей. Пропозиція та попит грошей. Процентна ставка. Номінальні та реальні процентні ставки. Кредит: сутність, джерела, види. Структура сучасної кредитної системи. Центральний банк, його операції, види та функції. Комерційні банки. Особливості формування банківської системи в Україні. Фінансовий механізм і фіскальна політика держави. Державний бюджет. Бюджетна система. Доходи державного бюджету. Видатки державного бюджету. Бюджетний дефіцит (профіцит). Державний борг. Шляхи погашення боргу. Податкова система й податкова політика держави. Суть податків. Прогресивна та регресивна податкові системи. Види податків. Принципи оподаткування. Дискреційна та недискреційна фіскальна політика. Оптимізація податкових ставок. Крива Лаффера. Формування податкової системи в Україні.	семінар (тестування, усне індивідуальне опитування) практична робота
Тема 3.5. Світове господарство і міжнародні економічні відносини	Світове господарство: сутність, причини виникнення, основні етапи розвитку. Структура світового господарства. Основні форми сучасних міжнародних відносин. Міжнародна економічна інтеграція. Міжнародні корпорації (МНК) і транснаціональні корпорації (ТНК). Міжнародний кредит. Міжнародна торгівля. Міжнародні валютні відносини. Валютний ринок.	звіт про самостійне вивчення теми
Модуль 4. Економіка спорту		
Тема 4.1. Економіка фізичної культури та спорту	Фізична культура та спорт як галузь народного господарства. Предмет економіка фізичної культури та спорту як навчальна дисципліна. Продукт галузі. Попит та пропозиція на ринку галузі.	бесіда, виконання конспекту, звіт про самостійне вивчення теми
Тема 4.2. Матеріально-технічна база галузі «Фізична культура і спорт»	Основні фонди галузі. Оборотні фонди галузі. Показники ефективної експлуатації спортивних споруд. Основні виробничі фонди спортивних шкіл, організацій, спортивних споруд. Структура основних виробничих фондів. Амортизація. Норма амортизації. Оцінка основних виробничих фондів. Показники використання основних виробничих фондів.	бесіда, виконання конспекту, звіт про самостійне вивчення теми
Тема 4.3. Фінансування фізичної культури та спорту	Бюджетне фінансування. Позабюджетне фінансування. Бюджет організації та його складові. Кошторис на проведення фізкультурно-спортивного заходу.	практичні роботи

Тема 4.4. Організація звіту та звітності	Організація звіту та звітності. Сутність, завдання, об'єкти та методи економічного аналізу.	бесіда
Тема 4.5. Ринок галузі «Фізична культура і спорт»	Ринок послуг галузі. Учасники ринкових відносин у галузі «Фізична культура і спорт», їх функції. Об'єкти ринкових відносин у сфері фізичної культури і спорту.	звіт про самостійне вивчення теми
Тема 4.6. Економіка спортивних споруд	Спортивні споруди важлива ланка проведення фізкультурно-спортивної роботи. Види споруд. Стан та перспективи розвитку. Визначення потреб в спортивних спорудах (населеного пункту, міста, району та ін.). Характеристика послуг, які надають спортивні споруди. Ефективність експлуатації спортивних споруд. Особливості структури і змісту основних і оборотних фондів фізкультурно-спортивних споруд. Економічне планування використання спортивних споруд.	звіт про самостійне вивчення теми
Завдання/ форми контролю	<ol style="list-style-type: none"> 1. Опрацювання лекційного матеріалу. 2. Самостійне опрацювання літератури. 3. Індивідуальне опитування. 4. Фронтальне опитування. 5. Тестування. 6. Виконання практичної роботи. 7. Виконання письмового звіту щодо самостійного вивчення тем. 8. Виконання конспекту. 9. Модульний контроль. 10. Екзаменаційний контроль. 	

Дидактичні методи	На лекційних заняттях	Розповідь, бесіда, дискусія, пояснення.
	На практичних заняттях	Практична робота, письмова робота, укладання документації.
	На семінарських заняттях	Індивідуальне опитування, фронтальне опитування, тестування, письмові роботи.

Література основна	<ol style="list-style-type: none"> 1. Мочерний С.В., Устенко А.О. Основи економічної теорії: третє видання (стереотипне), Посібник. - К.: Видавничий центр «Академія», 2017. – 502 с. 2. Пархомець С.А. Основи економічної теорії. Посібник для студентів. - Д. - 2011. – 108 с. 3. Рибалко П.Ф., Хоменко С.В., Хоменко О.С. Особливості та перспективи розвитку сфери фізичного виховання, навчально - методичний посібник для студентів вищих навчальних закладів, – Суми: 2018. – 146 с. 4. Мічуда Ю.П. Сфера ФК і С в умовах ринку. - К.: 2007.
Література додаткова	<ol style="list-style-type: none"> 1. Галушка З.І., Поченчук Г.М. Економіка: теорія і практика. Підручник. Чернівці: Чернів. нац. ун-т. 2020. - 232 с. 2. Романюк М.Д., Івасишин О.І., Репела Н.П., Татунчак Я.І. Економічна теорія: навчальний посібник для студентів ВНЗ /М.Д. Романюк, О.І. Івасишин, Н.П. Репела, Я.І. Татунчак. –Рек. МОН. – Івано-Франківськ: Нова Зоря, 2011. – 609 с. 3. Економічна теорія: підручник / В.Д. Лагутін, Ю.М. Уманців, Т.А. Щербакова та ін.; за заг. ред. В.Д. Лагутіна. – Київ: Київ. нац. торг. - екон. ун-т, 2017. – 608 с.

4. Баб'як М.Н. Економічна теорія: Навч. посіб. / М. Н. Баб'як, Л.А. Пешенкова, А.В. Рибчук. - К.: ЦНЛ, 2005.
5. Гальчинський А.С., Єщенко П.С. Економічна теорія: підручник. – К.: Вища школа, 2017. – 503 с.
6. Генеза ринкової економіки (політекономія, мікроекономіка, макроекономіка, економічний аналіз, економіка підприємства, менеджмент, маркетинг, фінанси, банки, інвестиції, біржова діяльність): Терміни, поняття, персоналії / За наук. ред. Г.І. Башнянина, В.С. Іртемчука. - К.: Магнолія плюс, 2013.
7. Економічна теорія. Політична економія: Підручник. - 2-ге вид./ За ред. В.Д. Базилевича. - К.: Знання-Прес, 2005.
8. Мікроекономіка: Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Н.О. Гончарова, А.І. Ігнатюк, Н.А. Малиш та ін. - К.: МАУП, 2005.
9. Основи економічної теорії: Підручник / О.О. Мамалуй, О.А. Гриценко, Г.Ю. Данопах та ін.; За заг. ред. О.О. Мамалуя. - К.: Юрінком Інтер, 2013.
10. Орехівський Г.А. Тестово-словниковий практикум з економічної теорії: навч. посіб. – К.: Каравела, 2007. – 216 с.
11. Економічна теорія: Політекономія: підручник / за ред. В.Д. Базилевича. – 6-те вид., перероб. і доп. – К.: Знання – Прес, 2017. – 719 с.
12. Економічна теорія: Політична економія: підручник / за заг. ред. С.І. Юрія. – К.: Кондор, 2018. – 604 с.
13. Основи економічної теорії: підручник / А.А. Чухно, П.С. Єщенко, Г.Н. Климко та ін.; за ред. А.А. Чухна. – К.: Вища школа, 2017. – 606 с.
14. Чепінога В.Г. Основи економічної теорії: Навч. посіб. - К.: Юрінком-Інтер, 2003.

Вид діяльності здобувача освіти	Змістовий модуль 1		Змістовий модуль 2		Змістовий модуль 3		Змістовий модуль 4		Загальна кількість балів
	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	
Робота на семінарському занятті	1	3	4	3	3	3	-	-	24
Робота на практичному занятті	1	2	1	2	3	2	2	3	16
Письмовий звіт щодо вивчення теми	3	1,5	4	1,5	4	1,5	5	1,5	24
Виконання МКР	1	4	1	6	1	6	1	5	21
Іспит	15								
Разом	100								

4. Політика освітнього компонента	
Правила взаємодії	<p>Самостійне виконання навчальних завдань, поточного та підсумкового контролю результатів навчання здобувачів освіти.</p> <p>У разі порушення здобувачем освіти академічної доброчесності (списування, плагіат), робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. При цьому викладач залишає за собою право змінити тему завдання.</p> <p>Недопустимо використання засобів зв'язку для пошуку інформації в інтернеті під час виконання письмового чи усного опитування. Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань в процесі заняття.</p> <p>Якщо здобувач освіти не згоден з оцінюванням його знань він може опротестувати виставлену оцінку у встановленому порядку.</p> <p>Для здобувачів освіти відвідування занять є обов'язковим. Поважні причини для неявки на уроки повинні підтверджуватися документально.</p> <p>Відвідування аудиторних занять та активність здобувача освіти під час навчання під час оцінювання викладачем може надавати йому додаткові бонуси.</p> <p>Не припустимо пропонування хабаря за отримання будь-яких переваг у навчальній діяльності, у тому числі з метою зміни отриманої академічної оцінки.</p>
Додаткова інформація	<p>Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності балів). Перескладання модулів відбувається із дозволу адміністрації закладу освіти за наявності поважних причин.</p> <p>Якщо під час дистанційного навчання завдання виконано пізніше встановленого терміну, то воно може перевірятися після закінчення навчального семестру.</p>

Силабус складено **Світланою ПАРХОМЕЦЬ** – спеціалістом вищої кваліфікаційної категорії, викладачем-методистом
Олександром БУДАРІНИМ - спеціалістом вищої кваліфікаційної категорії, старшим викладачем

Обговорено та схвалено на засіданні циклової комісії професійної та практичної підготовки

Протокол від «18» серпня 2024 року №1

Голова циклової комісії Людмила КОПИЛЕНКО
 «18» серпня 2024 року

Затверджено на засіданні методичної ради коледжу

Протокол від «19» серпня 2024 року №2

Голова методичної ради Олена КУДЗІЄВА
 «19» серпня 2024 року